

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 23 grudnia 2024 r.

Poz. 10788

UCHWAŁA NR X/78/24 RADY MIEJSKIEJ W DZIAŁOSZYNI

z dnia 29 listopada 2024 r.

w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572) oraz art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Programu Współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - na rok 2025, o treści zgodnej z załącznikiem do niniejszej Uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr IX/71/24 Rady Miejskiej w Działoszylinie z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Działoszylinie

mgr inż. Kazimierz Środa

Załącznik do uchwały Nr X/78/24
Rady Miejskiej w Działoszynie
z dnia 29 listopada 2024 r.

Program współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025

Wypełniając swą misję kształtowania we wspólnocie lokalnej idei samorządności, Miasto i Gmina Działoszyn deklaruje wolę współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Niniejszy Program jest wyrazem polityki Miasta i Gminy Działoszyn wobec organizacji pozarządowych, dążeń do zapewnienia im jak najlepszych warunków działania na terenie Miast i Gminy i na rzecz jej mieszkańców oraz włączenia organizacji w proces współzrządzenia i współodpowiedzialności za realizację zadań publicznych.

Ważnym elementem współpracy jest wzajemne pozyskiwanie informacji, opinii i uwag w zakresie podejmowanych przedsięwzięć. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi staje się kluczowym instrumentem tworzącym warunki do wzajemnego czerpania z doświadczeń lat poprzednich, co pozwoli na zwiększenie skuteczności i efektywności działań związanych z realizacją zadań publicznych.

Treść niniejszego dokumentu została skonsultowana i wypracowana w oparciu o wzajemną współpracę realizowaną na podstawie obowiązujących w ostatnich okresach programach.

Rozdział 1
Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1491);
- 2) Programie – rozumie się przez to Program współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2025;
- 3) organizacjach – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 4) Miasto i Gmina – rozumie się przez to Miasto i Gminę Działoszyn;
- 5) konkursie – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy;
- 6) dotacji – rozumie się przez to dotacje w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt. 1 lit e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530,1572).

§ 2. Program określa formy i zasady współpracy, a także zadania priorytetowe w zakresie współpracy Miasta i Gminy z organizacjami w 2025 roku.

Rozdział 2
Cele Programu

§ 3. Celem głównym współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami jest budowanie kapitału społecznego i partnerskich relacji między samorządem a zorganizowanymi grupami mieszkańców, które pozwolą na zaspokojenie ich potrzeb oraz przyczynią się do skutecznego i efektywnego rozwiązywania problemów lokalnych poprzez aktywność obywatelską.

§ 4. Celami szczegółowymi współpracy są:

- 1) podnoszenie standardów współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi;
- 2) stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców;

- 3) wykorzystanie możliwości i potencjału organizacji pozarządowych;
- 4) prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców;
- 5) efektywne i racjonalne wykorzystanie środków publicznych;
- 6) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Rozdział 3 **Zasady współpracy i podmioty współpracy**

§ 5. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się na następujących zasadach:

- 1) Miasto i Gmina powierza organizacjom pozarządowym realizację zadań własnych, a organizacje pozarządowe zapewniają ich wykonie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy;
- 2) zarówno Miasto i Gmina, jaki i organizacje pozarządowe podejmujące współpracę mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym określaniu i rozwiązywaniu problemów i zadań;
- 3) organizacje pozarządowe uczestniczą w określaniu potrzeb i problemów mieszkańców Gminy, wypracowaniu sposobu ich rozwiązania, określaniu zadań przeznaczonych do realizacji oraz w ocenie ich wykonania;
- 4) Miasto i Gmina i organizacje pozarządowe dążą do osiągnięcia możliwie jak najlepszych efektów realizacji zadań publicznych;
- 5) Miasto i Gmina i organizacje pozarządowe wspólnie tworzą przejrzyste zasady współpracy, oparte na równych, jawnych kryteriach wspierania organizacji pozarządowych przez Miasto i Gminę.

Rozdział 4 **Zakres przedmiotowy**

§ 6. Przedmioty współpracy Miasta i Gminy z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych wymienionych w ustawie w ramach następujących obszarów:

- a) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób,
- b) działalności charytatywnej,
- c) podnoszenie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- d) działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- e) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- f) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- g) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
- h) nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- i) wypoczynku dzieci młodzieży,
- j) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- k) wspierania i upowszechnienia kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa,
- l) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- m) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
- n) działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- o) promocji i organizacji wolontariatu,
- p) działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,

- r) działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochron praw dziecka,
- s) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- t) ochrony zdrowia, w tym promocji zdrowia,
- u) działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- v) działania w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- w) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

Rozdział 5

Formy współpracy

§ 7. Współpraca Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi będzie realizowana w następujących formach:

- 1) zlecenie podmiotom programu zadań publicznych, poprzez wspieranie takich zadań, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 2) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
- 3) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 4) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, innych podmiotów oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- 5) inicjowaniu lub współorganizowaniu szkoleń i doradztwa dla organizacji pozarządowych;
- 6) przesyłaniu organizacjom pozarządowym (w miarę posiadanej wiedzy) informacji nt. Możliwości pozyskania środków finansowych z innych źródeł;
- 7) promowaniu przez Miasto działalności organizacji pozarządowych i pomocy w tworzeniu ich pozytywnego wizerunku.

Rozdział 6

Priorytetowe zadania publiczne

§ 8. Do priorytetów zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz prewencji schorzeń cywilizacyjnych należą:

- 1) przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie:
 - realizacja zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii dla Miasta i Gminy Działoszyn,
 - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
 - udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu- członków stowarzyszeń i ich rodzin wraz z prowadzeniem programów terapeutycznych skierowanych do osób borykających się z problemami alkoholowymi wychodzących z choroby oraz ich małżonków,
 - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności,
 - doskonalenie umiejętności osób zawodowo i społecznie zajmujących się rozwiązywaniem lokalnych problemów alkoholowych,
 - wspieranie działań profilaktycznych (akcje, występy, festyny plenerowe), skierowanych do mieszkańców Miasta i Gminy Działoszyn;- nadzór nad przestrzeganiem zasad obrotu napojami alkoholowymi;
- 2) wspieranie działań polegających na wszechstronnej opiece medycznej, psychologicznej, duchowej i socjalnej osób znajdujących się w terminalnym okresie choroby oraz opieka nad ich rodzinami;
 - 3) wspieranie działań mających na celu poprawę zdrowia, w tym świadczenia zdrowotne dla mieszkańców miasta i gminy, szczególnie w zakresie leczenia chorób układu krążenia;
 - 4) prowadzenie akcji z zakresu profilaktyki zdrowotnej w zakresie zapobiegania chorobom układu krążenia i nowotworowym dla mieszkańców miasta i gminy;
 - 5) organizowanie konkursów wiedzy, konkursów plastycznych dla dzieci i młodzieży mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz podnoszenie świadomości zdrowotnej;
 - 6) promocja zdrowia poprzez upowszechnianie idei honorowego krwiodawstwa;
 - 7) wspieranie działań podejmowanych w celu zwiększenia zbiorowej i indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie;
 - 8) współorganizowanie akcji i kampanii prozdrowotnych na rzecz lokalnej społeczności;
 - 9) organizacja zajęć nauki pływania dla dzieci i młodzieży;
 - 10) krzewienie idei honorowego krwiodawstwa.

§ 9. Do priorytetowych zadań publicznych w zakresie działania na rzecz osób niepełnosprawnych należą:

- 1) działania na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej:
 - rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
 - działalność opiekuńczo- wychowawcza,
 - organizacja imprez integracyjnych;
- 2) działania na rzecz dorosłych osób niepełnosprawnych:
 - wspieranie organizacji imprez integracyjnych;
- 3) kształtowanie właściwych postaw wobec niepełnosprawności;
- 4) usuwanie barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się;
- 5) zapewnienie konsultacji społecznej w zakresie wszelkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacji z samorządną reprezentacją stanowiska;
- 6) podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw;
- 7) eliminacja zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

§ 10. Do priorytetów zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji należą:

- 1) organizowanie masowych imprez kulturalnych o charakterze festynów;
- 2) zabezpieczenie potrzeby czynnego uczestnictwa w kulturze poprzez:
 - organizowanie warsztatów tematycznych (plastyka, muzyka, taniec, fotografia),
 - prowadzenie stałych form pomocy w zakresie plastyki, muzyki, tańca, teatru itp.;

- 3) organizowanie konkurów plastycznych, recytatorskich, muzycznych, spotkań teatralnych, spotkań z twórcami kultury, festiwalu, wystaw itp.;
- 4) upowszechnianie książki i czytelnictwa, promowanie kultury słowa;
- 5) wspieranie realizacji przedsięwzięć kulturalnych o wysokiej randze artystycznej, służących rozbudzeniu i zaspokojeniu potrzeb kulturalnych mieszkańców;
- 6) organizowanie imprez kulturalnych mających na celu promocję Miasta i Gminy Działoszyn;
- 7) lokalne inicjatywy artystyczne i kulturalne wzbogacające ofertę kulturalną gminy;
- 8) wzbogacenie życia kulturalnego miasta.

§ 11. Do priorytetowych zadań publicznych w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego należą:

- 1) rozwój świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży:
 - happeningi ekologiczne połączone z sadzeniem drzew i krzewów;
- 2) przybliżanie problematyki ochrony środowiska:
 - organizowanie konkursów ekologicznych (m. in. fotograficzny, plastyczny) i olimpiad przyrodniczo-ekologicznych (opisowe- prace pisemne, wiedza- odpowiedź ustna, testy)
 - zaangażowanie dzieci i młodzieży w akcję popularyzującą problemy ochrony środowiska np.: "Sprzątanie Świata", "Dni Ziemi" itp.;
- 3) promowanie obcowania z przyrodą jako formy aktywnego spędzania wolnego czasu:
 - biegi przyrodnicze (np. Ścieżkami Załęczańskiego Parku Krajobrazowego)
 - rajdy piesze, rowerowe i inne
 - projektowanie i wykonanie ścieżek dydaktycznych na terenach zieleni i w lasach;
- 4) poznawanie pomników przyrody zlokalizowanych w gminie Działoszyn
 - wycieczki i warsztaty przyrodniczo – krajoznawcze;
- 5) propagowanie tematyki ekologicznej wśród dzieci i młodzieży m. in. poprzez materiały dydaktyczno – informacyjne z tego zakresu tj.: plakaty, kalendarze, książki i broszury, itp.;
- 6) popularyzacja walorów przyrodniczych i krajobrazowych Miasta i Gminy Działoszyn;
- 7) opracowywanie materiałów wydawniczych, popularyzujących wiedzę ekologiczną;
- 8) wspieranie działań zmierzających do recyklingu i odzysku odpadów.

§ 12. Do priorytetów zadań publicznych w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym należą:

- 1) propagowanie zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży;
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa dzieci w szkołach, w drodze do szkoły oraz powrotach do domu, eliminacja przemocy wśród dzieci i młodzieży;
- 3) kształtowanie świadomości mieszkańców w zakresie konieczności wspólnego działania dla poprawy bezpieczeństwa i wykrywania przestępstw;
- 4) zapobieganie patologiom społecznym i demoralizacji nieletnich, w celu zmniejszenia przyczyn popełniania przestępstw;
- 5) pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych.

Rozdział 7 Okres realizacji Programu

§ 13. Program Współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego będzie realizowany od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2025r.

Rozdział 8 Sposób realizacji Programu

§ 14. Program będzie realizowany poprzez :

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych w ramach otwartego konkursu ofert;
- 2) konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji;
- 3) udzielania wsparcia merytorycznego przez pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych gminy;
- 4) promowanie działalności organizacji pozarządowych i podmiotów realizujących zadania publiczne.

Rozdział 9 Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

§ 15. Samorząd Miasta i Gminy Działoszyn planuje przeznaczyć na realizację Programu środki finansowe w wysokości 80.000,00 zł.

Rozdział 10 Sposób oceny realizacji programu

§ 16. Sposób realizacji Programu podlega ocenie pod kątem następujących kryteriów:

- 1) liczby ogłoszonych konkursów;
- 2) liczby ofert złożonych w konkursach;
- 3) liczby umów zawartych na wsparcie i powierzenie realizacji zadania publicznego;
- 4) liczby umów, które nie zostały zrealizowane (np. rozwiązane lub unieważnione);
- 5) liczby organizacji pozarządowych, realizujących zadania publiczne;
- 6) wysokość udzielonych dotacji na realizację zadań;
- 7) łącznej wysokości środków finansowych Miasta i Gminy wydatkowanych na realizację zadań zawartych w Programie.

Rozdział 11 Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

§ 17. 1. W celu realizacji Programu zostały podjęte następujące działania:

- 1) przygotowanie projektu Programu przez Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyn;
 - 2) przeprowadzenie konsultacji Programu zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Nr VI/16/11 Rady Miejskiej w Działoszynie z dnia 31 stycznia 2011r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
2. Sposób przebiegu konsultacji projektu Programu:
- 1) Projekt Programu został umieszczony do publicznej wiadomości w formie publikacji na stronie internetowej, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń urzędu. Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mogły zapoznać się z projektem Programu od 8.10.2024 r. do 24.10.2024 r.;
 - 2) Projekt Programu został poddany konsultacjom z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w formie otwartego spotkania, które odbyło się

24 października 2024 r. o godzinie 10.00 w sali nr 12 w siedzibie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działoszynie, ul. Grota Roweckiego 1, 98-355 Działoszyn;

3) w wyznaczonym terminie organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego z terenu Miasta i Gminy Działoszyn nie zgłosiły uwag do projektu „Programu Współpracy Miasta i Gminy Działoszyn z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025rok”.

3. Przyjęcie przez Radę Miejską uchwały uchwalającej Program.

Rozdział 12

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowej do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 18. 1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert.

2. Pisemnego zgłoszenia kandydatów na członków komisji reprezentujących organizacje pozarządowe, dokonają uprawnione organy organizacji w terminie wskazanym na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu lub w skierowanych do nich w tym celu pisemnych wystąpieniach.

3. Komisja konkursowa pracuje na posiedzeniu zwołanym przez przewodniczącego komisji.

4. Komisja opiniuje złożone oferty, zgodnie z ogłoszonymi warunkami konkursu.

5. Komisja konkursowa dokonuje otwarcia kopert z ofertami po upływie terminu zgłaszania ofert podanego w ogłoszeniu o konkursie, w obecności pełnego składu powołanej komisji.

6. Oferty podlegają sprawdzeniu pod względem formalnym, pod kątem kompletności i zawarcia w nich wszystkich danych wynikających z wzoru oferty i ogłoszenia o konkursie.

7. W przypadku stwierdzenia uchybień w tym zakresie przewodniczący komisji wzywa organizację do ich usunięcia, pod rygorem odrzucenia oferty, w terminie 5 dni od dnia otrzymania wezwania, nie dłuższym jednak niż w terminie 14 dni od dnia wysłania pisma na adres organizacji wskazany w ofercie.

8. Komisja Konkursowa dokumentuje swoją pracę w formie protokołu zawierającego datę posiedzenia Komisji, skład Komisji, nazwy organizacji pozarządowych wraz z podaniem nazwy zadania, na które zostały złożone oferty konkursowe, opinie Komisji dotyczące złożonych ofert oraz podpisy członków Komisji.

9. Po zakończeniu pracy przewodniczący komisji konkursowej przekazuje protokół wraz z ofertami Burmistrzowi Miasta i Gminy Działoszyn celem dokonania wyboru oferty.

Rozdział 13

Postanowienia końcowe

§ 19. Uzyskiwane w czasie realizacji Programu uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizowanych projektów, będą wykorzystywane do usprawnienia przyszłej współpracy Miasta i Gminy z organizacjami pozarządowymi.